

Tutkimus ja seuranta -työryhmä, kokous 3/2023

Aika: Torstaina 28.9.2023 klo 9.00–11.00

Paikka: Teams -etäkokous

Läsnä:

HUS Apteekki, Hanna Tolonen (puheenjohtaja)
Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos, Emma Aarnio (sihteeri), Katri Hämeen-Anttila
Helsingin yliopisto, Farmasian tiedekunta, Marika Pohjanoksa-Mäntylä, Raisa Laaksonen
Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos, Marja Härkänen
Kela, Terhi Kurko
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea, Leena Saastamoinen
Suomen Farmasialiitto / Pfizer, Juha Turunen

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 9.00. Todettiin läsnäolijat ja käytiin läpi kunkin omia ja organisaatioiden kuulumisia.

2. Terveiset koordinaatioryhmästä ja puheenjohtajien ja sihteerien kokouksesta

Emma Aarnio kertoi kuulumisia Lääkeinformaatioverkoston puheenjohtajien ja sihteerien kokouksesta 31.8. Ajantasainen lääkitystieto -työryhmän jäseniä oli mukana Lääkehoidon päivän järjestelyissä. Päivänä julkaistuun Lääkitystiedon ajantasaistamisen muistilista, josta tehty kesän aikana taskukortti ja kieliversiot. Tulevaksi kaudeksi on pohdittu hakeutumista mukaan potilasjärjestelmien kehittämiseen. Lääkkeen käyttäjän osallisuus -työryhmässä on päivitetty ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” -opas ja tehty siitä kieliversioita ja tiivistelmiä. Luotettava lääkeinformaatio -työryhmässä on päivitetty terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskeiset lääketiedon lähteet ja työkalut -materiaaleja. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt -työryhmällä on työn alla projekti lääkehoidon osaamisen varmistamisesta. Projektissa perehdytetään osaamisen varmistamisen tietojärjestelmiin ja pienryhmällä on valmisteilla yhteenveto järjestelmien soveltuvuudesta. Toisessa menossa olevassa projektissa keskitytään sosiaalihuollon ammattihenkilöiden (sosionomi, geronomi) tutkintoon sisältyvään lääkehoidon osaamiseen. Koulutusorganisaatioille toteutetaan aiheesta kysely, josta tehdään kooste hyvinvointialueille. Viestijöiden työryhmä on toiminut verkostossa konsultatiivisessa roolissa. Tavoitteena on saada lisää jäseniä, jotta viestinnälle saadaan vaikuttavuutta. Työryhmästä nostettiin pohdittavaksi mahdollisuus koordinoida ryhmän kokousrytmiä niin, että viestijät tulisivat tarpeen mukaan muiden työryhmien kokouksiin tueksi omien, erillisten kokousten sijaan.

Päivi Kiviranta kävi kokouksessa läpi Lääkeinformaatioverkoston kolmivuotisen toimikauden vaihtumiseen liittyviä toimenpiteitä. Työryhmien hyväksytyt toimintasuunnitelmat tulee toimittaa Päiville viimeistään 24.11. Lääkeinformaatioverkoston yhteinen toimintasuunnitelma tulee kommentoitavaksi 27.11.–10.12. Toimintakertomusten tulee olla valmiina alkuvuonna 2024 ja kokousmuistio tulee lisätä Innokylään viimeistään tammikuussa. Samalla tiedotettiin tulevasta Lääkeinformaatioverkoston tilaisuuksista: Lääkeinformaatiofoorumi 2.11., verkoston yhteistapaaminen helmikuussa 2024, Lääkehoidon päivä 14.3.

Kokouksessa nousi keskusteluun ”Less is more” -ajatus. Työryhmien rajallisten resurssien ja jäsenten omien organisaatioiden kiireiden vuoksi seuraavan kolmivuotisen toimikauden tavoitteeksi voisi ottaa olemassa olevasta viestimisen ja jalkauttamisen, ei niinkään keksiä uutta tuotettavaa materiaalia.

Marja Härkänen kertoi 19.9. hybridinä pidetystä koordinaatioryhmän kokouksesta. Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus kävi kertomassa kokouksesta asiakas- ja potilasturvallisuusstrategiasta,

jossa lääkitysturvallisuus on omana tavoitteenaan ensimmäistä kertaa. Myös katkeamattoman lääkehoitoprosessin merkitys tulee esille. Strategiasta on tuotettu materiaaleja hyvinvointialueille. Keskuksen kanssa käytiin myös keskustelua yhteistyöstä Lääkeinformaatioverkoston kanssa.

Antti Hyvärinen Fimeasta piti kokouksessa alustuksen laajoista kielimalleista, niiden käytöstä ja hyödyntämisestä. Mallit kehittyvät koko ajan, ja niissä on potentiaalia enempään. Kielimallit tulevat koskettamaan kaikkia tulevaisuudessa ja niiden hyödyntämisestä tulee arkipäivää. Tekoäly ja ChatGPT ovatkin aiheena Lääkeinformaatioverkoston kiertoartikkeleissa.

Kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin kaksi aiopaperia. Ensimmäinen käsitteli lääketietovarannon valmisteluun osallistumista. Verkostolle on laitettu sähköpostia mahdollisuudesta osallistua valmisteluun. Toinen aiopaperi koski Lääkehoidon päivän suunnittelua ja toteutusta 2024–2026 (Lääkeinformaatioverkoston logon käyttö materiaaleissa).

Kokouksessa käytiin läpi myös paljon samaa asiaa kuin työryhmien puheenjohtajien ja sihteerien kokouksessa, kuten Lääkeinformaatiofoorumi 2.11., työryhmien kuulumiset sekä toimintakauden vaihdokseen liittyvät toimenpiteet.

Ehdotukseksi vuoden Lääkeinformaatioteoksi pohdittiin ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” -oppaan kielitiivistelmiä, mutta käytännössä tämä voi osoittautua hankalaksi. Selkomukautetun ja saamenkielisen markkinointia voisi ottaa selvittelyyn ja mahdollisesti ehdottaa niitä ensi vuonna.

Terveystoimittajataapaamista ollaan toteuttamassa keväällä 2025. Koordinaatioryhmän seuraava kokous on joulukuussa.

3. Valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle vuosille 2023–2026

Päätettiin palata asiaan seuraavissa kokouksissa. Asia tärkeä pitää työryhmän seurannassa jatkossakin. Tähän linkittyy myös tehty selvitys lääkehoidon ja lääkkeiden käytön dataperustaisesta ohjauksesta, ”Kohti rationaalisen lääkehoidon ja lääkehuollon tietojohtamista”, mikä sisältää valtakunnallisia tavoitteita lääkehoidolle ja -huollolle.

4. Toimikausi 2021–2023: Työryhmän toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet ja niiden toteutumisen seuranta

Toteutuneet toimenpiteet

Tunne lääkkeesi -sivuston päivitysviikko oli viikolla 36.

Tulevan toiminnan suunnittelu

Tutkimusstrategian päivitys tullaan tekemään kevyenä. Pienryhmä ei ole kokoontunut työryhmän edellisen kokouksen jälkeen, joten strategian päivitys siirretään ensi vuoden ensimmäiseen kokoukseen.

Lääkebarometrin lääkeinformaatioon liittyvistä kysymyksistä on tekeillä farmaseutin tutkielma Itä-Suomen yliopistolla. Tiedustellaan opiskelijan mahdollisuutta tulla esittelemään tuloksia seuraavaan kokoukseen. Tuloksista tullaan tekemään myös Sic!-artikkeli.

Käsiteltiin Lääkeinformaatioverkoston jäsenille lähetettävää kyselyä (liite 2) Lääkeinformaatiostrategian tavoitteiden toteutumisesta ja merkityksestä. Käytiin läpi kommentointikierrros. Päätettiin, että kyselyyn vastataan henkilökohtaisesti eli mahdollisuutta vastata organisaationa tai ryhmävaihtoehtoa ei tarjota. Käytiin keskustelua kyselyssä olevista väittämistä ja kyselyn rakenteesta. Kysely pilotoidaan muutamalla työryhmän jäsenellä ennen koko verkostolle lähettämistä. Pohdittiin myös kyselyn analysointia ja raportointia. Tämä toteutetaan mahdollisesti opiskelijatyönä, mutta ei opinäytetyönä aikataulujen takia. Kysely lähetetään jäsenille marraskuun alussa koordinaatioryhmän hyväksynnän jälkeen. Vastausaikaa on kaksi viikkoa, minkä jälkeen lähetetään muistutus, jonka jälkeen vastausaikaa on vielä viikko.

Päivitystarpeet

Käytiin läpi toimintasuunnitelmataulukkoa (liite 1) ja kirjattiin toimenpiteiden toteutumisen seuranta.

5. Toimikausi 2024–2026: Työryhmän toimintasuunnitelma ja järjestäytyminen

Toimintasuunnitelma

Hanna Tolonen esitteli seuraavan kolmivuotiskauden toimintasuunnitelmaa (liite 3). Tehtiin muutamia lisäyksiä/muokkauksia, minkä jälkeen suunnitelma hyväksyttiin. Päivi Kiviranta kokoaa toimintasuunnitelmat eri työryhmistä, minkä jälkeen koostettu suunnitelma laitetaan kommenteille koko verkostolle. Koordinaatioryhmässä toimintasuunnitelma käsitellään 12.12.

Järjestäytyminen

Hanna kysyy Kari Lindeniltä mahdollisuutta toimia puheenjohtajana seuraavalla toimikaudella, mikäli puheenjohtajaehdokkaita ei löydy. Hanna jatkaa puheenjohtajana vielä ensi kokoukseen asti. Emma jatkaa työryhmän sihteerinä myös ensi toimikauden. Seuraavassa kokouksessa keskustellaan myös työryhmän edustajasta koordinaatioryhmässä.

6. Seuraavat kokous- ja tapaamisajankohdat

- a) Kokoustiheys: päätettiin pitää jatkossakin kolme kokousta vuodessa.
- b) Työryhmän seuraavat kokoukset:
 - a. Ei tarvetta kokoukselle loppuvuodesta
 - b. Seuraava kokous 8.2.2024 klo 9–11 (Teams)

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Kolme nostoa kokouksesta ja kokouksen päättäminen

1. Lääkeinformaatioverkoston jäsenille lähtevä kysely lähes valmis ja jakeluaikataulu suunniteltu.
2. Toimintakertomus kaudelta 2021–2023 valmis (toimintasuunnitelmaan kirjattu seuranta)
3. Toimintasuunnitelma kaudelle 2024–2026 valmis ja hyväksytty

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.01.

Liite 1	Tutkimus ja seuranta –työryhmän toimintasuunnitelma 2021–2023 ja seuranta
Liite 2	Kysely Lääkeinformaatiostrategian toteutumisesta
Liite 3	Tutkimus ja seuranta –työryhmän toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026